

Nytt i Terapirekommendationer Halland 2020

Terapirekommendationerna är från och med i år helt digitala, vilket innebär att terapigrupperna kan uppdatera delkapitel och rekommendationer löpande vid ex. restsituationer, även om större förändringar även i fortsättningen sker vid mer fokuserade träffar en gång om året. Här följer en beskrivning av de större nyheterna i Terapirekommendationer Halland 2020.

Allergi, astma och KOL

Delkapitlet KOL har anpassats efter KOL-processen och Figur 3.6 (mMRC-skalan – ett validerat formulär för skattning av andnöd hos KOL-patienter) har uppdaterats.

I anafylaxiavsnittet finns information om ett konstruktionsfel som kan påverka aktiveringen av Emerade, se även [nyhet på Vårdgivarwebben](#).

Anemi

Delkapitlet B12- och folsyrabrist har utökats angående utsättning av B12 och folsyra.

Diabetes

Insulin Lispro Sanofi är förstahandsrekommendation som direktverkande måltidsinsulin, då den har lägst pris. Övriga direktverkande måltidsinsuliner har därav tagits bort från listan över Rekommenderade läkemedel.

Figur 5.1 (Behandlingsalgoritm för glykemisk kontroll) har uppdaterats med vissa tillägg.

Endokrinologi

Gruppen har förtydligat när testosteronbehandling kan övervägas (asymtomatiskt lågt testosteronvärde ska aldrig behandlas). De vill även belysa vikten av kännedom om binjurebarkssvikt så att Addisons sjukdom inte missas som diagnos, ex. vid elektrolytrubbningar.

Gynekologi

Delkapitlet Klimakteriell substitution har bytt namn till Menopausal hormonbehandling (MHT) där förkortningen HRT (hormonell ersättningsterapi) har ersatts av MHT. Den absoluta tidsgränsen på fem år för MHT är borttagen och numera gäller individuell prövning av behandlingens längd enligt SFOGs (Svensk förening för gynekologi och obstetrik) riktlinjer.

Förtydligande har gjorts angående att candida är ovanligt hos postmenopausala kvinnor utan östrogenbehandling, och att andra diagnoser bör övervägas.

Inför operation rekommenderas inte längre utsättning av p-piller, utan patienten ska fortsätta enligt ordination. Förebyggande trombosprofylax ska ges enligt gängse rutiner, där p-piller räknas som en riskfaktor.

Uppdaterade rekommendationer gällande antikonception och MHT-behandling återfinns i delkapitlet Rekommenderade läkemedel.

Hjärt- och kärlsjukdomar

Auricula Ordination stängs i maj 2020 och ersätts av Journalia AK.

I delkapitel Antikoagulantia finns en uppdaterad rekommendation vid dosering av lågmolekylärt heparin (LMH) inför operation av warfarinbehandlad patient samt vid tillfälligt lågt PK (INR) hos högriskpatienter för trombos, där styrkan Fragmin eller Innohep har fördubblats enligt Tabell 9.12.

Bisoprolol står sedan tidigare med på listan över Rekommenderade läkemedel vid hjärtsvikt och förmaksflimmer, och har nu även utökats till att även rekommenderas vid stabil angina pectoris samt som sekundärprevention vid hjärtsjukdomar.

Isoptin retard/verapamil har tagits bort från Rekommenderade läkemedel vid stabil angina pectoris, men är kvar som rekommenderat läkemedel vid förmaksflimmer.

Enalapril är borttaget från Rekommenderade läkemedel som sekundärprofylax vid kranskärlssjukdom (där ramipril är rekommenderad ACE-hämmare), men står fortfarande kvar som rekommenderat läkemedel vid hypertoni och hjärtsvikt.

Hudsjukdomar

Nya delkapitel har tillkommit, delkapitlen har strukturerats om och flera delkapitel har utökats.

Picato tagits bort som rekommenderat läkemedel vid aktiniska keratoser och istället rekommenderar gruppen licensläkemedlet Efudix.

Delkapitlet Eksem innefattar nu fler eksemvarianter än tidigare.

I delkapitel Urtikaria har leukotrienantagonister tagits bort från tilläggsbehandling i behandlingsalgoritmen för kronisk urtikaria.

Infektionssjukdomar

Akut otitis media hos patienter med cochleaimplantat ska behandlas med antibiotika för att undvika följdkomplikationer som meningit.

Vid förskrivning av amoxicillin till vuxna (t.ex. för terapivikt vid otit) rekommenderas nu doseringen 750 mg x 3. Observera att amoxicillin INTE är förstahandsval vid okomplicerad otit.

Enligt klinisk erfarenhet kan doxycyklin (Vibranord) ges från fem års ålder vid neuroborrelios, vilket även rekommenderas av Svensk Barninfektionsförening.

Delkapitlet Tarminfektioner är omarbetat.

Mag-tarmsjukdomar

Nya diagnoskriterier för celiaki hos både barn och vuxna kommer snart att publiceras i enighet med nya nationella riktlinjer.

För att motivera till sparsam förskrivning av loperamid har gruppen betonat läkemedlets beroendepotential.

Nytt avsnitt om perianala abscesser och analfistlar har tillkommit. Dessa tillstånd ska inte antibiotikabehandlas utan kräver kirurgiska åtgärder.

Spasmofen, som har använts vid svåra besvär vid gallstensanfall där diklofenak inte gett tillräcklig effekt eller inte är lämpligt, kommer att upphöra tillverkas under 2020. Därav har rekommendationerna vid svår gallstensmäta har uppdaterats. [Se även nyhet på Vårdgivarwebben.](#)

Neurologi

Candesartan har tillkommit som andrahandsalternativ vid migränprofylax. Metoprolol är fortfarande förstahandsval, och candesartan har inte lagts till i listan över Rekommenderade läkemedel.

Osteoporos

Uppdateringar har gjorts i avsnittet Radiologi i delkapitel Utredning.

Uppdateringar i delkapitel Uppföljning och utsättning, där tillägg har gjorts både för utsättning av bisfosfonater och övriga benspecifika läkemedel.

Kapitel Palliativ vård i livets slutskede

Förtydligande att läkemedel som tas från centralt förråd vid palliativa ordinationer (i.v./s.c.) för moribund patient ska bara registreras, inte förskrivas. I Pascal skrivs recept med särskild kommentar till Apoteket.

Psykiatri

Delkapitlet Krisreaktion har tillkommit.

Smärta

Delkapitel Smärta hos barn har tillkommit, som bland annat innefattar behandlingsalternativ vid procedursmärta.

Delkapitel Riktlinjer vid opioidförskrivning har tillkommit, som behandlar aspekterna förskrivning, uppföljning, nedtrappning och utsättning samt problematisk opioidförskrivning.

Delkapitlet Grunder i smärtlindring är en sammanslagning av tidigare delkapitel Definition av smärta och Smärtanalys,

Delkapitlet Långvarig smärta är en sammanslagning av Nociceptiv smärta av längre duration och Långvarig icke-cancerrelaterad smärta.

Sår

Brännskador är ett nytt delkapitel.

Urologi

Ärftlig riskgrupp för prostatacancer har tydliggjorts.

Vaccin

Hela kapitlet har omstrukturerats och antalet delkapitel har reducerats. Vacciner som inte ingår i barnvaccinationsprogrammet står nu beskrivna i bokstavsordning i ett separat delkapitel.

Rotavirusvaccin har införts i allmänna barnvaccinationsprogrammet. I Region Halland är Rotarix upphandlat.

För HPV-vaccin är nu Gardasil 9 upphandlat.

Vätsketerapi och nutritionsbehandling

Nya diagnoskriterier för undernäring finns beskrivna i Tabell 24.3 i delkapitel Nutritionsbehandling.

Flertalet figurer i delkapitlet Nutritionsbehandling har uppdaterats.

Äldre och läkemedel

Nytt avsnitt om läkemedelsadministration i delkapitel Äldrefarmakologi, som innefattar länkar till krossning av tablettor och PEG-administrering, information om inhalationsspacer samt information att undvika brustabletter till äldre på grund av saltinnehåll.

Mirtazapin rekommenderas som alternativ behandling vid oro, depression och sömnsvårigheter hos äldre, se Lathund - Läkemedel och äldre.